

Sametingets arbeidsorden. Forretningsorden og grunnregler.

Vedtatt i Sametinget 29.05.1990.

Sametingets forretningsorden, sist revidert 17.06.2026.

Sametingets grunnregler, sist revidert 05.12.2025.

Innholdsfortegnelse

SAMETINGETS FORRETNINGSORDEN	3
KAPITTEL 1 SAMETINGETS PLENUMSMØTER	3
§ 1 Åpning av det første ordinære plenumsmøte etter valget	3
§ 2 Representantenes plassering	3
§ 3 Antall møter	3
§ 4 Møteledelse og beslutningsdyktighet	3
§ 5 Ombudsplikt, permisjoner og fritak fra verv	3
KAPITTEL 2 ORGANISERING OG OPPGAVER	4
§ 6 Valg av komiteer, fagråd og utvalg	4
§ 7 Sametingets faste organer	4
§ 8 Plenumsledelsen	4
§ 9 Plenumsledelsens oppgaver	5
§ 10 Valgkomiteen	5
§ 11 Valg av president og utnevning av sametingsråd	5
§ 12 Sametingsrådets oppgaver	6
§ 13 Valg av fagkomiteer	7
§ 14 Fagkomiteenes arbeid	7
§ 15 Valg av kontrollutvalg	7
§ 16 Kontrollutvalgets oppgaver	8
§ 17 Sametingets klagenemd for tilskuddssaker	8
KAPITTEL 3 FORHANDLINGER I PLENUM	9
§ 18 Tale- og forslagsrett	9
§ 19 Taletid og debatt	9
§ 20 Replikordskifter	9
§ 21 Utilbørlig adferd	9
KAPITTEL 4 SAKSBEHANDLINGEN	10
§ 22 Frister for saker som fremmes for plenum	10
§ 23 Spørsmål til sametingsrådet	10
§ 24 Kunngjøring av nye saker	10
§ 25 Forslag og merknader	11
§ 26 Protokolltilførsler	11
KAPITTEL 5 VOTERING	12
§ 27 Votering	12
§ 28 Voteringens gyldighet	12
KAPITTEL 6 PROTOKOLLFØRING OG EKSPEDERING AV SAKER	12
§ 29 Protokollføring	12
§ 30 Underretning om vedtak	12
KAPITTEL 7 ANDRE BESTEMMELSER	13
§ 31 Taushetsplikt	13
§ 32 Behandling og avgjørelse om habilitet	13
§ 34 Protokollære bestemmelser	14
§ 35 Administrasjon	14
§ 36 Unntak fra forretningsorden	14
§ 37 Endringer i forretningsorden	14

SAMETINGETS GRUNNREGLER**15**

§ 1 Sametingets organer	15
§ 2 Første ordinære plenumsmøte	15
§ 3 Sametingsvalget	15
§ 4 Møteplikt	15
§ 5 Forhandlingsspråk	15
§ 6 Midlertidig ledelse	15
§ 7 Fullmaktskomiteen	15
§ 8 Godkjenning av fullmaktene	15
§ 9 Beslutningsdyktighet	16
§ 10 Tale- og forslagsrett	16
§ 11 Møteoffentlighet	16
§ 12 Forberedende fullmaktskomité	16
§ 13 Forretningsorden	16
§ 14 Endring av grunnreglene	16

SAMETINGETS FORRETNINGSORDEN

KAPITTEL 1 SAMETINGETS PLENUMSMØTER

§ 1 Åpning av det første ordinære plenumsmøte etter valget

Sametingets første ordinære plenumsmøte etter valget åpnes av den Kongen utpeker.

§ 2 Representantenes plassering

I det samlede sameting tar representantene plass etter nummerorden av valgkretsene.

§ 3 Antall møter

Sametinget holder minst fire plenumsmøter i løpet av kalenderåret.

§ 4 Møteledelse og beslutningsdyktighet

Plenumsledelsen fremmer forslag til saksliste og tidsplan for forhandlinger i plenum. Disse godkjennes av plenum i begynnelsen av hvert plenumsmøte.

Forslag og merknader til konstitueringen skal forhåndsvarsles til plenumsledelsen senest kl. 14.00 dagen før konstituering.

Plenum er beslutningsdyktig når minst halvparten av representantene deltar i voteringen.

§ 5 Ombudsplikt, permisjoner og fritak fra verv

- a) Vervet som sametingsrepresentant er et ombud som en plikter å utføre, jfr. samelovens § 2 -8 tredje ledd.

Sametingets representanter plikter å delta på Sametingets komite- og plenumsmøter, jfr. grunnreglenes § 4 om møteplikt.

Begrunnet søknad om permisjon rettes til plenumsledelsen i god tid før møtestart.

- b) Søknader om permisjon og fritak innvilges kun når det foreligger tungtveiende grunner. Plenumsledelsen kaller straks inn varamedlem i henhold til rekkefølgen i kandidatkåringen i henhold til forskrift om valg til Sametinget, kapittel 11.

Sametingsrepresentanter som ikke kan skjøtte sine plikter i vervet uten uforholdsmessig vanskelighet, kan etter søknad få fritak fra vervet for en bestemt tid eller for resten av valgperioden, jf. § 2-9 i sameloven. Søknaden avgjøres av plenum etter innstilling fra plenumsledelsen.

KAPITTEL 2 ORGANISERING OG OPPGAVER

§ 6 Valg av komiteer, fagråd og utvalg

Dersom ikke annet er nevnt skal forholdstallsprinsippet legges til grunn når plenum foretar valg til komitéer, nemnder og utvalg.

Hvis ikke Sametinget bestemmer noe annet, skal komiteene ha uforandret sammensetning hele valgperioden, med mindre partigruppene foreslår endringer som gjelder representanter fra egen gruppe eller avgang blant medlemmene gjør det nødvendig å foreta endringer.

Ønske om nyvalg av komitéer, nemnder og utvalg må fremmes under konstituering av gjeldende plenums møte. Dersom en femtedel av Sametingets representanter ønsker at et slikt valg skal finne sted, skal Sametinget foreta et slikt valg under gjeldende plenum.

§ 7 Sametingets faste organer

Sametingets høyeste organ er Sametinget i plenum som fatter beslutning i alle saker som Sametinget ikke har delegert til andre organ. I tillegg består Sametinget av en plenumsledelse, en valgkomité, et kontrollutvalg, 3 fagkomiteer, en klagenemnd for tilskuddssaker, og et sametingsråd.

Plenumsledelsen og sametingsrådet fungerer til ny plenumsledelse og nytt sametingsråd er valgt.

§ 8 Plenumsledelsen

Plenum velger blant sine representanter en plenumsledelse.

Plenumsledelsen består av plenumsleder, nestleder og tre medlemmer. Plenum velger blant plenumsledelsens medlemmer en plenumsleder og en nestleder. Valget av plenumsleder og nestleder gjennomføres på lik linje med valg av president, slik som beskrevet i § 11.

Plenumsleder innkaller plenumsledelsens medlemmer til møte.

Plenumsledelsen er beslutningsdyktig når tre (3) medlemmer er samlet.

Plenumsledelsen kan delegere avgjørelsesmyndighet til plenumslederen ved delegasjonsfullmakt.

Dersom minst en femtedel av representantene under konstituering ber om nytt valg av plenumsleder eller nestleder, skal Sametinget foreta slikt valg under gjeldende plenum. Plenum kan ved behov velge settemøteledere for ett plenum.

§ 9 Plenumsledelsens oppgaver

Plenumsledelsens oppgaver er å:

- a) forestå forvaltning og ettersyn av Sametingets valgmanntall og valg til Sameting. Plenumsledelsen skal fremme rapport om gjennomføring av sametingsvalget til Sametingets plenum.
- b) innkalle til og lede forhandlingene i plenum,
- c) forestå oversendelse av saker til fagkomiteene og plenumsrådet,
- d) avgjøre søknader om permisjon til fagkomiteene og det enkelte plenum,
- e) fremme innstilling til plenum i spørsmål vedrørende Sametingets arbeidsorden, øvrige retningslinjer og regler for saksbehandlingen i Sametinget, og reglement for Sametingets politiske nivå. Når plenumsledelsen anser det som hensiktsmessig, kan forslag til innstilling fremmes overfor en av fagkomiteene,
- f) fatte nødvendige bestemmelser for Sametingets saksforberedelser og avgjøre spørsmål i tolkning av regulativ og reglement,
- g) ivareta representasjonsoppgaver på vegne av Sametingets plenum, eventuelt utpeke andre til slike oppgaver, og utpeke Sametingets deltakere til møter, konferanser med mer,
- h) utføre andre oppgaver plenum overdrar til plenumsledelsen,
- i) årlig rapportere om plenumsledelsens ansvarsområder til plenum.

§ 10 Valgkomiteen

Valgkomiteen består av 5 representanter, samt 3 varamedlemmer som velges av plenum. Plenum skal også foreta valg av leder og nestleder blant valgkomiteens medlemmer

Dersom minst en femtedel av representantene under konstituering ber om nytt valg av valgkomiteens leder eller nestleder, skal Sametinget foreta slikt valg under gjeldende plenum.

§ 11 Valg av president og utnevning av sametingsråd

Plenum velger blant sine representanter en president som er leder for sametingsrådet. Presidenten er valgt dersom vedkommende oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer ved første votering. Oppnås ikke mer enn halvparten av de avgitte stemmer, foretas en ny votering. Her regnes den som valgt som har fått flest stemmer. Har to kandidater fått samme stemmetall, foretas ny votering blant disse to.

Presidenten utnevner blant representantene fire medlemmer til sametingsrådet og orienterer plenum om utnevningen.

Presidenten og de fire representantene som blir utnevnt til medlemmer i sametingsrådet, trer ut av plenum og vararepresentantene tar sete som representanter.

Sametingsrådet ansetter selv politiske rådgivere. Om rådgivere er representant i plenum, anmodes de om å søke fritak eller permisjon for perioden de er engasjert som rådgivere, etter god parlamentarisk skikk.

Har et flertall i plenum uttrykt mistillit til sametingsrådet, meddeler presidenten sametingsrådets avgang. Fratrer presidenten, fratrer hele sametingsrådet. Ny president velges og nytt sametingsråd utnevnes etter reglene i denne paragraf.

Presidenten kan til enhver tid endre på sametingsrådets sammensetning.

§ 12 Sametingsrådets oppgaver

Sametingsrådet står for den daglige utøvende politikken i Sametinget. Sametingsrådet forvalter Sametingets budsjett og kan utnevne styrer, råd og utvalg til forvaltning av Sametingets virkemidler.

Sametingspresidenten har ansvar for Sametingets krise- og beredskapsledelse.

Sametingsrådet skal fremme følgende saker for plenum:

- a) **Sametingets årlige budsjett.**
Budsjettet behandles i fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme forslag og merknader. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.
- b) **Sametingets årsmelding.**
Årsmeldingen behandles i fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme forslag og merknader til saken. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.
- c) **Sametingsrådets beretning om sin virksomhet.**
Beretningen om virksomheten legges frem for plenum på plenumsmøtets første dag ved ordinære plenumsmøter. Plenum viser sitt syn på beretningen gjennom merknader.

I tillegg kan sametingsrådet fremme følgende type saker for plenum:

- d) **Vedtak om forskrifter og retningslinjer i henhold til lov Sametinget er overført myndighet til å fatte.**
Saken behandles av fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme forslag og merknader til saken. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.
- e) **Saker om behandling av Sametingets samtykke til beslutninger om lover, forskrifter og tiltak eller andre beslutninger, som er av prinsipiell eller vesentlig betydning for det samiske samfunnet, så langt det er mulig.**
Saken behandles av fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme forslag og merknader til saken. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.
- f) **Meldinger på ulike politikkområder.**
Sametingsmeldingen behandles i fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling til plenum fremme forslag og merknader til meldingen. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.
- g) **Sametingsrådets redegjørelser innenfor ulike saksområder.**
Redegjørelsen behandles i fagkomiteen. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme merknader. Plenum viser sitt syn på redegjørelsen gjennom merknader.
- h) **Drøftingssaker innenfor ulike saksområder.**
Drøftingssaken fremmes direkte for plenum.
- i) **Andre saker etter en selvstendig vurdering i sametingsrådet.**
Sakene behandles i en av fagkomiteene. Fagkomiteen kan i sin innstilling fremme forslag og merknader til saken. Plenum behandler innstillingen fra fagkomiteen og gjør vedtak i saken.

Sametingsrådets møter er lukkede dersom ikke rådet selv bestemmer noe annet.

Sametingsrådet har møteplikt og talerett i Sametingets plenum.

§ 13 Valg av fagkomiteer

Plenum velger følgende 3 fagkomiteer: plan - og finanskomiteen, oppvekst -, omsorgs- og utdanningskomiteen og nærings - og kulturkomiteen.

Fagkomiteene settes sammen av alle sametingsrepresentantene. Det velges en leder og en nestleder til komiteene. Når leder velges fra posisjonen, velges nestleder fra opposisjonen. Når leder velges fra opposisjonen, velges nestleder fra posisjonen.

§ 14 Fagkomiteenes arbeid

Fagkomiteene fremmer innstilling til plenum i saker som plenumsledelsen oversender komiteene. I hver sak velger komiteene en saksordfører.

Fagkomiteene kan avholde møte når minst halvparten av medlemmene er til stede.

Møtene i fagkomiteene er åpne så lenge komiteene selv ikke bestemmer noe annet.

Ved stemmelikhet i eventuelle voteringer i komiteene gjør komitélederens stemme utslaget.

Plenum kan fastsette retningslinjer for Sametingets fagkomitéer etter innstilling fra plenumsledelsen.

§ 15 Valg av kontrollutvalg

Plenum velger et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på plenums vegne.

Plenum velger en leder, en nestleder og øvrige medlemmer. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhører samme gruppe som inngår i posisjon, og kontrollutvalget skal sammensettes slik at flertallet av medlemmene, herunder lederen, ikke tilhører samme parti eller politiske gruppe som flertallet i plenum.

Utvalget skal ha minst 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Minst ett medlem skal velges blant plenums medlemmer. Medlemmer i kontrollutvalget må være manntallsført og ha hatt stemmerett ved sametingsvalget for gjeldende periode.

Utelukket fra valg er ansatte i Sametinget.

Dersom minst en femtedel av representantene under konstituering ber om nytt valg av kontrollutvalgets leder eller nestleder, skal Sametinget foreta slikt valg under gjeldende plenum.

§ 16 Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets arbeidsområder er å:

- a) Utøve kontroll med at sametingsrådet og plenumsledelsen gjennomfører de vedtak som fattes i plenum.
- b) Kontrollere Sametingets årsregnskap og gjennomgå eventuelle merknader og meldinger i dokumenter fra Riksrevisjonen.

Utvalget har også ansvar for gjennomgang av protokollene fra sametingsrådet.

Utvalget kan foreta egne undersøkelser i forvaltningen for å kontrollere om sametingsrådets politikk og plenumsledelsens vedtak, er i overensstemmelse med plenumsvedtak og intensjoner. Før utvalget selv foretar slike undersøkelser, underrettes sametingsrådet, eventuelt plenumsledelsen, som plikter å fremskaffe ønskede opplysninger.

Beslutningen om å starte egen undersøkelse kan fattes av et mindretall på to av utvalgets medlemmer.

Utvalget kan avgi innstilling til plenum om de saker den tar opp til behandling.

Plenum kan fastsette retningslinjer for kontrollutvalgets ansvar, myndighet og arbeidsområde.

§ 17 Sametingets klagenemnd for tilskuddssaker

Sametingets klagenemnd velges av Sametingets plenum og er Sametingets eget klageorgan for tilskuddssaker.

Sametingets klagenemnd for tilskuddssaker består av tre personer med to varamedlemmer, som samlet sett bør inneha den nødvendige faglige kompetanse. Viktige kompetanseområder vil være juridisk kunnskap, samisk språk og kulturkompetanse, god kjennskap om samiske næringer og samfunn.

Sametingets klagenemnd for tilskuddssaker skal gjennomføre klagesaksbehandling av påklagede enkeltvedtak i henhold til forvaltningslovens regler om klagebehandling.

Sametingets plenum fastsetter retningslinjer for Sametingets klagenemnd for tilskuddssaker, herunder deres ansvars- og arbeidsområder.

KAPITTEL 3 FORHANDLINGER I PLENUM

§ 18 Tale- og forslagsrett

Møtende representanter har tale - og forslagsrett under Sametingets forhandlinger.

Sametingsrådet har talerett under forhandlingene.

Representantene taler fra Sametingets talerstol. Anmodning om ordet til en sak skjer fra representantens plass. Taleren retter ordet til møteleder, og holder seg strengt til den sak som er under behandling.

§ 19 Taletid og debatt

Plenumsledelsen legger frem forslag på taletider og debattid. Forslaget skal godkjennes av plenum, og som hovedregel legges frem under konstitueringen.

Fordelingen skal ta hensyn til folkets vilje gjennom valgresultatet og fordeles forholdsmessig, men det skal også tas hensyn til grupper med få representanter ved å gi disse mer taletid enn det de forholdsmessig skulle fått.

Det settes av egen taletid til sametingsrådet.

Saksordføreren i en sak får ordet først. Deretter ber de som ønsker å fremme forslag eller merknader til saken om ordet.

Det gis et tillegg på 20 sekunder per minutt til representanter som velger å tale på samisk.

Ordet til forretningsorden på inntil 1 minutt rettes direkte til saksbehandlingen, møteleder kan avgrense dette til en representant fra hver gruppe, fortrinnsvis gruppeleder.

Møteleder kan ved behov bestemme lengre eller kortere taletid under forhandlingene.

§ 20 Replikkordskifter

Det skal gis adgang til replikkordskifter dersom ikke møteleder vedtar noe annet. Replikken skal ha tilknytning til vedkommende innlegg. Til ett innlegg kan det gis inntil 3 replikker. En replikk kan ikke overstige 2 minutter og svaret kan vare i inntil 2 minutter.

Møteleder kan begrense eller utvide replikktiden.

§ 21 Utilbørlig adferd

Upassende eller fornærmelig atferd eller tale er ikke tillatt. Støyende uttrykk for misnøye eller bifall under forhandlingene er heller ikke tillatt. Slik atferd eller tale skal påtales av møtelederen.

Dersom noen representanter setter seg ut over reglene i denne forretningsorden, kan møtelederen gi vedkommende en advarsel som gjentas dersom det er nødvendig. Møteleder avgjør om representanten skal fratas ordet eller i særlige tilfeller vises bort fra forhandlingene for dagen.

KAPITTEL 4 SAKSBEHANDLINGEN

§ 22 Frister for saker som fremmes for plenum

Saker som sametingsrådet fremmer for plenum meldes plenumsledelsen senest 4 uker før plenumsmøtet. Plenumsledelsen fordeler saker til fagkomiteene og innkaller til komitémøter og plenumsmøte.

Saker som fremmes for plenum gjøres kjent for representantene senest 2 uker før komitébehandling, og ikke senere enn 3 uker før plenumsbehandling hvis komité og plenumsbehandling faller samme uke. Tilsvarende frist gjelder for saker fra kontrollutvalget og plenumsledelsen.

Sametingsrådets beretning om virksomheten gjøres kjent for representantene senest kl. 14.00 fredag uken før plenumsmøtet starter.

Innstillinger fra komiteene gjøres kjent for representantene minst 36 timer før saken behandles i plenum.

§ 23 Spørsmål til sametingsrådet

Det er adgang for representantene å rette spørsmål til sametingsrådet enten i den muntlige spørreperioden under plenumsmøtet eller som skriftlige spørsmål.

De skriftlige spørsmålene kan sendes til sametingsrådet gjennom hele året og skal besvares skriftlig innen to uker. Skriftlige spørsmål og svar gjøres tilgjengelig på Sametingets nettsider.

I den muntlige spørreperioden svarer sametingsrådet på spørsmål som representantene stiller.

Representantene kan stille korte, aktuelle spørsmål, der taletiden er begrenset til to minutter. Sametingsrådet får inntil tre minutter til å svare på spørsmålet.

Møteleder kan gi andre representanter ordet én gang til den saken som er tatt opp i spørsmålet, med en taletid begrenset til ett minutt.

Representanten kan stille ett oppfølgingsspørsmål, der taletiden er begrenset til ett minutt. Sametingsrådet får inntil to minutter til å svare på spørsmålet. Én representant kan ikke stille mer enn ett hovedspørsmål i en muntlig spørreperiode.

Tema for spørsmål skal meldes inn til plenumsledelsen innen kl. 12.00 samme dag som spørreperioden foregår i plenum.

Plenumsledelsen avgjør hvilke spørsmål som kan stilles og rekkefølgen på spørsmålene.

Møteleder bestemmer når spørreperioden slutter.

§ 24 Kunngjøring av nye saker

Forslag til kunngjøring av nye saker sendes inn av representantene innen kl. 14.00 før plenumsmøtet første dag.

Den som reiser saken, får inntil 3 minutter taletid til å fremføre saken. Inntil 3 representanter får adgang til spørsmål og replikker, begrenset til 1 minutt hver. Den som reiser saken, får inntil 2 minutter til å svare.

Plenum beslutter etter innstilling fra plenumsledelsen, hvordan saken skal behandles:

- a) avvises,
- b) sendes til plenumsledelsen eller sametingsrådet for behandling eller,
- c) føres opp på sakskartet på gjeldende plenum og sendes til sametingsrådet for saksbehandling. Saken krever 2/3 flertall. Sametingsrådets innstilling gjøres kjent for representantene senest kl. 12.00 dagen før saken behandles i plenum.

Det kan fremmes forslag og merknader til innstillingen med samme frist og behandling som for Forslag og merknader jf. § 25 b).

Plenumsledelsen kan foreslå for plenum å begrense antallet nye saker.

§ 25 Forslag og merknader

På plenumsmøtet fremmes forslag til vedtak i sakene i følgende rekkefølge fra Sametingets talerstol: Det innstillende organ og deretter representantene.

Forslag og merknader fremmes i samsvar med følgende bestemmelser:

- a) Forslag som er omhandlet og utformet i innstillingen tas opp til behandling når forslagsstilleren fremmer det. Merknader følger saken.
- b) Forslag og merknader som er forhåndsvarslet ved innlevering til plenumsledelsen senest kl. 14.00 dagen før saken skal tas opp i plenum, behandles som forslag og merknader i a).
- c) Eventuelle endringer av fremlagte forslag skjer før debatten i den enkelte sak er avsluttet. I særskilte tilfeller kan Sametinget med to-tredjedels flertall godta å behandle forslag og merknader som ikke er levert innen fristen i b).

Alle forslag, merknader og endringer leveres skriftlig.

§ 26 Protokolltilførsler

I hver sak gis det adgang til protokolltilførsel. Denne fremmes skriftlig og fremføres muntlig til møtelederen under forhandlingene.

Protokolltilførsler kan kun gi anmerkninger til saksbehandlingen eller redegjøre for stemmegivningen. Det er ikke anledning å referere eller sitere nedstemte forslag som allerede forefinnes i protokollen.

KAPITTEL 5 VOTERING

§ 27 Votering

- a) *Avslutning av debatt*
Når de inntegnede talere har hatt ordet, skal møteleder erklære debatten for avsluttet. Saken tas deretter opp til votering.
- b) *Rekkefølge*
Foreligger det flere forslag, skal de settes under votering i logisk rekkefølge. Forslag om utsettelse eller tilbakesending skal votes over straks de er fremmet.
- c) *Voteringsmåte*
Voteringsmåten skal være fastsatt på forhånd.
- d) *Stemmerett og plikt*
Tilstedeværende representanter skal stemme for eller imot.
- e) *Representanter som ikke er til stede når voteringen tas opp, deltar ikke i voteringen.*
Representanter som er til stede, skal ikke forlate salen før voteringen er avsluttet.
- f) *Gjennomføring av votering*
Votering skal skje på en av følgende måter:
 - i. ved bruk av voteringsanlegg
 - ii. ved at representantene avgir stemme ved å reise seg eller gi tegn
 - iii. ved bruk av digitalt voteringssystem
 - iv. ved navneopprop

Møteleder kan beslutte kontravotering ved tvil om resultatet.

§ 28 Voteringens gyldighet

For at et vedtak i plenum skal være gyldig, kreves det at det er vedtatt med flertall av de stemmer som er avgitt, hvis ikke annet er bestemt i denne forretningsorden.

Står stemmene likt, gjør møteleders stemme utslaget, hvis ikke annet er bestemt i denne forretningsorden.

KAPITTEL 6 PROTOKOLLFØRING OG EKSPEDERING AV SAKER

§ 29 Protokollføring

Sametingets plenumsledelse sørger for at det føres protokoll fra forhandlingene i og plenumsmøter, der forslag, merknader, talerliste, voteringer og vedtak registreres.

Plenumsledelsen godkjenner protokollene for hvert møte.

Det gjøres opptak av forhandlingene i plenumsmøtet som er offentlige. Sametingets protokoller er offentlige.

Plenumsledelsen autoriserer Sametingets forhandlingsprotokoll i to eksemplarer, det ene for saker som behandles for åpne dører, det andre for saker som behandles for lukkede dører.

§ 30 Underretning om vedtak

Sametingsrådet eller plenumsledelsen underretter om vedtak gjort i Sametingets plenum ut ifra hvilket organ som har innstilt saken ovenfor plenum.

KAPITTEL 7 ANDRE BESTEMMELSER

§ 31 Taushetsplikt

Sametingets representanter har taushetsplikt om alle saker som behandles for lukkede dører i plenum. Taushetsplikten gjelder også for behandlingen av slike saker i komiteene.

Første gang en representant møter, skal vedkommende gi taushetserklæring etter et formular som plenumsledelsen har fastsatt.

§ 32 Behandling og avgjørelse om habilitet

a) *Rettslig grunnlag*

For spørsmål om habilitet gjelder bestemmelsene i Forvaltningsloven § 6.

b) *Meldeplikt*

Representanter skal skriftlig melde fra til plenumsleder om forhold som kan føre til inhabilitet. Meldingen skal gis i god tid før behandling i komité eller plenum.

c) *Forberedelse og innstilling*

Plenumsledelsen skal utarbeide skriftlig innstilling i habilitetsspørsmål. Innstillingen skal gjøres tilgjengelig for representantene og fremlegges for komité og/eller plenum.

Innstillingen skal bygge på gjeldende rett og fast praksis i plenum.

d) *Unntak fra skriftlighet*

Dersom habilitetsspørsmål oppstår under behandlingen av en sak, kan møteleder gjøre unntak fra kravet om skriftlig innstilling.

e) *Behandling av habilitetsspørsmål*

Representanten det gjelder, skal ikke delta i behandlingen av eget habilitetsspørsmål, men kan uttale seg før vedkommende trer ut av møtet. Dersom flere representanter omfattes av habilitetsspørsmål, skal samtlige tre ut under behandlingen av disse.

f) *Varamedlem*

Når plenumsledelsen har innstilt på inhabilitet, skal varamedlem innkalles før spørsmålet avgjøres.

g) *Særskilt tilfelle – vedtaksførhet*

Dersom så mange habilitetsinnsigelser er reist at organet ikke vil være vedtaksført, deltar samtlige representanter i behandlingen av habilitetsspørsmålene.

h) *Debatt og avvisning*

Møteleder styrer behandlingen av habilitetsspørsmål. Debatten avsluttes når møteleder finner det forsvarlig. Habilitetsinnsigelser som åpenbart ikke kan føre frem, kan avvises uten realitetsbehandling.

i) *Votering og protokoll*

Det er kun plenumsledelsens innstilling som legges til grunn ved votering, representantene stemmer for eller imot denne.

For øvrig gjelder § 26 om protokolltilførsler.

§ 34 Protokollære bestemmelser

Ved Sametingets representasjoner følges følgende orden: plenumsleder, president, plenumsledelsens medlemmer og sametingsrådets medlemmer.

§ 35 Administrasjon

Sametinget har en egen administrasjon. Personalet tilsettes etter gjeldende personalreglement godkjent av sametingsrådet. Endringer gjort i reglementet gjøres kjent for Sametingets plenum.

Sametinget velger et utvalg på fem personer for tilsetting av Sametingets direktør. Utvalget velges blant Sametingets representanter etter forholdstallsprinsippet. Det skal foretas loddtrekning ved en eventuell stemmelikhet. Tilsettingen skjer på bakgrunn av en innstilling fra sametingsrådet.

§ 36 Unntak fra forretningsorden

Under Sametingets plenums møte kan Sametinget, i særskilte tilfelle, bestemme å sette reglene i Sametingets forretningsorden til side med to-tredjedels flertall.

§ 37 Endringer i forretningsorden

Plenum kan vedta endringer i forretningsordenen.

SAMETINGETS GRUNNREGLER

§ 1 Sametingets organer

Sametinget høyeste organ er Sametingets plenum.

Sametinget velger av og blant Sametingets representanter en president og en plenumsledelse.

Sametinget fastsetter den øvrige organiseringen i sin forretningsorden.

§ 2 Første ordinære plenumsmøte

Det første plenumsmøte i Sametinget etter valg til sameting holdes innen utgangen av oktober måned det året valget foretas, dog ikke før første oktober.

Sametingets plenumsmøte skal gjøres allment kjent med høvelig varsel ved kunngjøring.

§ 3 Sametingsvalget

Sametinget velges etter bestemmelsene i Sameloven.

§ 4 Møteplikt

Personer som er valgt som medlem av Sametinget eller organ nedsatt av Sametinget plikter å delta i Sametingets eller respektive organs møter med mindre det foreligger gyldig forfall.

§ 5 Forhandlingsspråk

Sametingets hovedspråk er samisk. Under plenumsmøtene i Sametinget har alle rett til å tale samisk eller norsk etter eget ønske.

§ 6 Midlertidig ledelse

Sametingets første ordinære plenumsmøte etter valget kunngjøres og ledes av plenumsleder i det foregående Sametinget inntil plenumsledelsen i det nye Sametinget er valgt. Hvis plenumsleder ikke kan møte, ledes møtet av nestleder i plenumsledelsen.

Møtets leder foretar navneopprop og mottar representantenes og vararepresentantenes fullmakter.

§ 7 Fullmaktskomiteen

Sametinget velger blant sine representanter en fullmaktskomité på 5 medlemmer til prøving av fullmaktene for representanter og vararepresentanter i det nye Sametinget. Samtidig velger Sametinget komiteens leder og nestleder.

§ 8 Godkjenning av fullmaktene

Representantenes fullmakter godkjennes ved avstemning. Den enkelte representant deltar ikke i avstemningen om godkjenning av sin egen fullmakt.

Mangler det nødvendige opplysninger for godkjenning av en representant, kan denne gis en midlertidig godkjenning inntil endelig godkjenning kan avgjøres.

§ 9 Beslutningsdyktighet

Sametinget kan ikke konstitueres før minst halvparten av representantene er til stede.

Sametinget er beslutningsdyktig når minst halvparten av representantene deltar i avstemningen.

Ved avstemning i forslag til endringer i Sametingets grunnregler er Sametinget beslutningsdyktig når minst to -tredjedeler av representantene deltar i avstemningen. Behandlingen av slike forslag kan ikke ta til før minst to-tredjedeler av representantene har tatt sete i plenumssalen.

§ 10 Tale- og forslagsrett

Kun møtende representanter har forslagsrett under forhandlingene i Sametinget. Møtende representanter og sametingsrådets medlemmer har talerett under forhandlingene i Sametinget.

§ 11 Møteoffentlighet

Sametingets plenumsmøter holdes for åpne dører. I særlige tilfeller kan dog Sametinget med to-tredjedels flertall vedta at en sak skal behandles for lukkede dører.

§ 12 Forberedende fullmaktskomité

På siste plenumsmøte i valgperioden velges av og blant Sametingets representanter en fullmaktskomité på 5 medlemmer med like mange varamedlemmer til foreløpig prøving av fullmaktene for representantene og vararepresentantene i det nye Sametinget. Samtidig velges leder og nestleder.

Den foreløpige fullmaktskomiteen skal, så langt det er nødvendig, gjennomgå og gjøre rede for innholdet i de dokumenter som gjelder valget og for alle klager og ankemål som er sendt inn i rett tid, dersom de har noe å si for fullmakts avgjørelsen. Komiteen har på vegne av Sametinget fullmakt til å skaffe fram alle opplysninger som den finner nødvendig i denne sammenheng.

§ 13 Forretningsorden

Sametinget fastsetter en egen forretningsorden med bestemmelser for Sametingets organisering, forhandlinger og saksbehandling.

§ 14 Endring av grunnreglene

Forslag til endringer i grunnreglene må behandles av to påfølgende sameting. Et vedtak om endring kan ikke settes i verk før det er vedtatt i begge de to påfølgende sametingene. Vedtak om endring i grunnreglene fattes med flertall av de stemmer som avgis.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke eventuelle endringer av grunnreglene som følger av endringer i samelovens bestemmelser. I slike tilfeller legges saken fram for Sametinget på ordinær måte.

